

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 142/17**

mun. Chișinău

26.09.2024

Inspectoarea de integritate a Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Dumitrița OSADCII, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Suman Maria, director al I.E.T. Grădinița-Creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni, IDNP XXXXX,

A STABILIT:

La data de 02.07.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 9256 a fost înregistrată sesizarea cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Suman Maria, director al I.E.T. Grădinița-Creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni care a fost repartizată aleatoriu prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, sub nr. 202402500005, în condițiile art. 30 alin. (1) și (2) cât și art. 27 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 132/2016.

Potrivit sesizării, *dna Suman Maria în exercitarea funcției de director al I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni ar fi admis eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese manifestat prin angajarea în cadrul instituției pe care o conduce a persoanelor apropiate: dna XXXXX (cumnată) în calitate de - ajutor de educator, dl XXXXX (cumnat) - operator de gaze, dna XXXXX (nepoată de la cumnată) – educator, dna XXXXX (noră) – educator, dna XXXXX (fina de cununie) – ajutor de bucătar, dna XXXXX (cumătră) – educator, dna XXXXX (fină de cununie) – ajutor de educator.*

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1), art. 37 alin. (3) și (4) din Legea nr. 132/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

La data de 29.07.2024, urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, a fost emis procesul-verbal nr. 111/17, prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Suman Maria, director al I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni.

Prin scrisoarea nr. 04-17/6908 din 30.07.2024 (care conform avizului de recepție nr. DS8020021826AS a fost recepționată la 06.08.2024), dna Suman Maria a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul Administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul art. 20 alin. (1) lit. b), c) și art. 33 alin. (6) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a consultat și extras date din registrele de stat și bazele de date disponibile, precum și au fost solicitate și recepționate informațiile și documentele relevante controlului, analiza cărora permite a conchide următoarele:

Potrivit datelor din sistemul informațional „e-Integritate”, dna Suman Maria a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), urmare a exercitării funcției de director al I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni.

Reieșind din informațiile consultate și extrase din sistemul informațional automatizat ”ACCES WEB”, dna Suman Maria, IDNP XXXXX este soția dlui XXXXX, IDNP XXXXX. În continuare, dna XXXXX, IDNP XXXXX este sora soțului dnei Suman Maria, corespunzător este cumnata acesteia. Dl XXXXX, IDNP XXXXX este soțul dnei XXXXX, prin urmare este cumnatul dnei Suman Maria (rudenie prin afinitate). În aceste circumstanțe, dna XXXXX și dl XXXXX sunt persoane apropiate subiectului supus controlului, în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016.

În vederea examinării sesizării menționate, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 132/2016, prin demersurile nr. 04-17/6538 din 04.07.2024, nr. 04-17/6793 din 19.07.2024, nr. 04-17/6797 din 19.07.2024 și nr. 04-17/6863 din 26.07.2024 de la I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni au fost solicitate informații și acte relevante la etapa verificării prealabile.

Potrivit materialelor acumulate la dosarul de control, s-a stabilit faptul că dna Suman Maria, prin dispoziția nr. 04-c din 02.01.2018, a fost numită în funcția de director interimar al I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni, cu începerea de la 02.01.2018.

Prin scrisoarea nr. 9907 din 26.07.2024 și nr. 9909 din 26.07.2024 de către I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni au fost prezentate următoarele documente:

- Contractul individual de muncă din 11.10.2021 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 02.01.2021 la Contractul individual de muncă din 26.10.2020 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Contractul individual de muncă din 21.10.2022 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;

- Acordul suplimentar din 02.01.2022 la Contractul individual de muncă din 11.10.2021 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Contractul individual de muncă din 25.10.2023 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar din 02.01.2024 la Contractul individual de muncă din 25.10.2023 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Ordinul nr. 30 din 25.10.2023 referitor la angajare în funcție a dlui XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Ordinul nr. 25 din 21.10.2022 referitor la angajare în funcție a dlui XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Ordinul din 11.10.2021 referitor la angajare în funcție a dlui XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Ordinul nr. 2 din 26.10.2020 referitor la angajare în funcție a dlui XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 02.01.2021 la Contractul individual de muncă nr. 6 din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de spălătoreasă în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 02.01.2021 la Contractul individual de muncă nr. 6 din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de asistent al educatorului în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar din 02.01.2022 la Contractul individual de muncă din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de asistent al educatorului în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar din 02.01.2022 la Contractul individual de muncă din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de spălătoreasă în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 01.09.2022 la Contractul individual de muncă nr. 6 din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de asistent al educatorului în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 01.09.2022 la Contractul individual de muncă nr. 6 din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de spălătoreasă în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 02.01.2024 la Contractul individual de muncă nr. 6 din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de spălătoreasă în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni;
- Acordul suplimentar nr. 2 din 01.09.2022 la Contractul individual de muncă nr. 6 din 02.01.2018 încheiat cu dna XXXXX în calitate de asistent al educatorului în cadrul I.E.T. Grădinița-creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni.

Potrivit explicațiilor din 26.07.2024, depuse de către dna Suman Maria a menționat următoarele: *“XXXXX (cumnat) a fost angajat pe perioada sezonului rece în perioada 2021 până în prezent. XXXXX lucrează în calitate de operator din 2001. A fost evaluată performanța de către președintele comisiei de cenzori a organizației sindicale doamna XXXXX. [...].*

XXXXX (cumnată) a fost angajată conform Ordinului nr. 11 din 18.07.2011 nefiind eu director. În perioada 2021 până în prezent doamna XXXXX a fost evaluată performanța de către președintele comisiei de cenzori a organizației sindicale doamna XXXXX.”

La data de 26.07.2024, în cadrul Autorității a fost înregistrat răspunsul Primăriei comunei Florițoaia Veche, r-nul Ungheni, fiind indicat că dna Suman Maria „din anul 2021 până în prezent nu a depus nici o declarație privind conflictele de interese”.

Reieșind din materialele acumulate în cadrul controlului s-a stabilit că dna Suman Maria în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu, având interes personal ce rezultă din relațiile sale cu persoane apropiate, la caz cumnatul și cumnata acesteia, a încheiat acte juridice și a emis acte administrative în privința acestora, ignorând prevederile legale de declarare și soluționare a conflictelor de interese reale.

În acest sens, în vederea respectării dreptului la apărare, la data de 05.08.2024, prin demersul nr. 04-17/7016, în temeiul prevederilor art. 19 lit. b) și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016, dnei Suman Maria i-au fost solicitate explicații asupra motivului nedeclarării conflictelor de interese reale în care s-a aflat în momentul semnării contractelor individuale de muncă și emiterea ordinelor de angajare în perioada 2021-2024 în privința cumnatului acesteia, dl XXXXX și semnării acordurilor suplimentare la contractele individuale de muncă în perioada 2021-2024 în privința cumnatei acesteia, dna XXXXX.

Concomitent în solicitarea cu privire la prezentarea explicațiilor transmisă subiectului controlului, aceasta a fost informată despre dreptul de a lua cunoștință cu materialele dosarului de control.

La data de 02.09.2024, în cancelaria Autorității au fost înregistrate cu nr. 10790, explicațiile dnei Suman Maria, potrivit cărora, se comunică următoarele: “Ca răspuns la scrisoarea primită, vă comunic următoarele: dl XXXXX a fost angajat de către mine, eu în calitate de director din motiv, că în localitatea în care activez nu se regăsesc alte persoane competente, responsabile și cu cursuri speciale pentru funcția dată de muncă și de a susține anual examenul pentru a putea activa în postul de operator în sala de gaze, în afară de dumnealui.

De ce a fost angajat de către mine ?

Din motiv, că în statele de personal al instituției nu este prevăzută unitatea de metodist sau director adjunct, și respectiv persoana, care ar putea fi împuternicită prin ordin de a angaja sau elibera persoane. Această unitate este prevăzută prin lege în instituțiile de educație timpurie care deschise de la 4 grupe în sus. Din acest motiv, nu am avut pe cine împuternici să facă lucrul acesta. Respectiv și contractele individuale de muncă și acordurile suplimentare au fost întocmite de mine personal, dar în conformitate cu legislația în vigoare. De favoruri nu a beneficiat nimeni, indiferent de funcție, statut. Conform art. 68, alin. (1), (2) din Codul Muncii al Republicii Moldova orice modificare la contract ce ține de tarifare, premiere sau alte compensații se face printr-un acord suplimentar semnat de ambele părți și are loc dacă se vizează cel puțin una dintre clauzele prevăzute la art. 49 alin. 1 și este obligatorie în momentul când se produc schimbări în tarifare. De aceea, de lucrul acesta m-am ocupat eu, în calitate de director, de fiecare dată când s-au produs schimbări în tarifare.

Ce ține de pct. 3 din scrisoare, țin să vă comunic, că, într-adevăr nu am fost cunoscută cu prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea intereselor personale și nu am fost instruită sub nici o formă de organele competente despre obligativitatea de depunere a declarației de interese personale în cadrul Autorității Naționale de Integritate la angajarea persoanelor cu grad de rudenie, eu fiind director - interimar”.

Aprecierea inspectorului de integritate:

Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 133/2016, prezenta lege are drept scop instituirea măsurilor de prevenire și de combatere a îmbogățirii nejustificate, a conflictelor de interese, a stărilor de incompatibilitate, precum și a încălcării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor.

Potrivit art. 6 lit. b) din Legea nr. 132/2016, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Inspectoarea de integritate, în conformitate cu art. 19 lit. b) din legea menționată supra, desfășoară controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În acest sens, inspectoarea de integritate a identificat cadrul normativ pertinent speței enunțate în felul următor, potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016:

Conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Interes personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Persoană apropiată - soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (**cumnat/cumnată**, socru/soacră, ginere/noră).

Conflictul de interese vizează o contradicție între interesul public și interesul personal al subiectului declarării ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Conflictul de interese nu este problematic prin existența lui, ci prin nedeclararea sau nesoluționarea lui în termenul și modul stabilit de lege.

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării, este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Inspectoarea de integritate a reținut că subiectul declarării dna Suman Maria în temeiul art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, este obligată să informeze organul ierarhic superior imediat dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află, precum și, să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie

să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În condițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectul controlului a avut interdicția întreprinderii oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votarea, informând părțile vizate despre decizia respectivă, pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor și neadmiterii conflictelor de interese consumate în sensul art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016.

Din sensul prevederii legale ce rezultă din analiza art. 12 alin. (3) și art. 2 din Legea nr. 133/2016, rezultă că pentru existența unui conflict de interese real trebuie să fie întrunite cumulativ trei condiții:

1. Persoana să fie subiect al declarării în temeiul art. 3 al Legii nr. 133/2016;
2. Subiectul declarării să fie chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
3. Semnarea actelor ce influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției.

În partea ce ține de semnarea actelor de către dna Suman Maria în privința persoanelor menționate în sesizare (XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX) se notează că pentru constatarea conflictelor de interese reale nu au fost întrunite elementele constitutive ale unui conflict de interese, or, persoanele menționate nu se încadrează în lista persoanelor apropiate și nici nu a fost demonstrat interesul personal al subiectului declarării.

În partea ce ține de semnarea Contractelor individuale de muncă, Ordinilor de angajare și a Acordurilor suplimentare la Contractele individuale de muncă în perioada 2021-prezent, analizând prin prisma art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, se notează că subiectul declarării dna Suman Maria prin semnarea actelor respective s-a aflat în situația unui conflict de interese real, fiind chemată să ia decizii în prezența interesului personal sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, generat de faptul că între dna Suman Maria, dl XXXXX și dna XXXXX există relația de cumnată-cumnați.

Prin urmare, prin prisma prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016, dl XXXXX și dna XXXXX se includ în categoria persoanelor apropiate în raport cu dna Suman Maria.

În continuitatea celor expuse, menționăm că în urma examinării materialelor acumulate la dosarul de control, inspectoarea de integritate concluzionează că dna Suman Maria, deținând funcția de director interimar al I.E.T. Grădinița-creșă "Copilăria", s. Grozasca, r-nul Ungheni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

1. Nedeclararea în conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 133/2016, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, organului ierarhic superior, despre conflictul de interese în care s-a aflat;
2. Consumarea conflictului de interese în sensul art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016, prin încheierea directă a contractelor individuale de muncă a ordinelor de angajare și a acordurilor suplimentare în perioada 2021-prezent;

În consecință, argumentele/justificările invocate de către dna Suman Maria nu pot fi apreciate ca fiind concludente și pertinente, deoarece persoana supusă controlului a ignorat obligația legală de a declara conflictele de interese reale și de a soluționa corespunzător și în termenul legal conflictele de interese, contrar obligației impuse de art. 12 alin. (4) și (5) din Legea nr. 133/2016 și art. 14 alin. (2) lit. a) și b) din Legea integrității nr. 82/2017.

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Potrivit art. 39 alin. (2) din legea prenotată, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Conform art. 29 alin. (5) din Legea nr. 132/2016, la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale, deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dna Suman Maria, este la prima verificare pe aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese, iar prejudiciul adus interesului public nu poate fi stabilit.

Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 29 din Codul administrativ, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 133/2016, inspectoarea de integritate consideră neproporțională aplicarea în privința subiectului controlului măsura de încetare a raporturilor de muncă și a interdicției de a ocupa funcția publică.

Potrivit art. 39 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională.

Respectiv, inspectoarea de integritate urmează să inițieze o cauză contravențională în vederea sancționării dnei Suman Maria pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 313² alin. (1) Cod contravențional.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectoarea de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Suman Maria, director al I.E.T. Grădinița-Creșă “Copilăria”, s. Grozasca, r-nul Ungheni, manifestată prin: nedeclararea conflictului de interese real și admiterea conflictelor de interese consumate în cazul semnării actelor administrative în raport cu persoanele apropiate „cumnat/cumnată”, în circumstanțele expuse în prezentul Act.

2. Se aduce la cunoștința dnei Suman Maria, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

**Inspectoare de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Dumitrița OSADCII